

Nagyböjt IV. vasárnapja – 2014. március 30. – A év

Az ejtőernyősöket szállító katonai gép a lehető legóvatosabban próbált berepülni az ellenséges terület fölé a II. Világháború idején. A légvédelem azonban mégis észrevette, s hamarosan sűrűn röpködtek a halálos gránátok a repülőgép fémteste körül. A katonák szívét jeges félelem szorította össze. Ott volt a repülőn a tábori lelkész is, aki ezekkel a szavakkal próbálta bátorítani az ejtőernyősöket: „Ne féljete, Isten velünk van, nem hagy el bennünket!” Az egyik katona halkán káromkodott egyet, majd így szólt: „Hát én aztán sehol se látom azt az Istent!” Szinte ugyanabban a pillanatban az egyik gránát eltalálta a gépet és lyukat ütött rajta. Nem robbant azonban fel, hanem forgott, pörgött a katonák lábai alatt. Az egyik katona hatalmas lélekjelenléttel felkapta a gránátot, s a lyukon át visszadobta a földre. Túléltek. Az előbbi káromkodós ejtőernyős most halkán újra megszólalt: „Helyesbíték. Az Isten mégiscsak megérkezett.”

A Nagyböjt IV. vasárnapi evangélium egyik főszereplője, a vakon született ember két gyógyuláson is átesik: nem csupán a testi szemei, de lelkének szemei is megnyílnak. A Jézussal való második találkozásának leírása erről tanúskodik. Jézus ezt kérdezi tőle: „Hiszel-e az Emberfiában?” „Ki az Uram, hogy higgyek benne?” – kérdez vissza a meggyógyult vak. „Látod őt. Aki veled beszél, ő az!” – válaszolja Jézus. Mire az ember leborult Jézus előtt és hitvallást tett: „Hiszek Uram!” Az a látás, amire Jézus ebben a rövid párbeszédben utal, már nem a testi szemek egészségét jelenti: a külső látás önmagában nem képes elvezetni az embert az Isten felismerésére. A belső látás, a szív felismerése az, amely által el tudja fogadni a Messiást gyógyítójában. Sajnos milyen sokan nem képesek felismerni az életükben történő eseményekben az Isten működését, nem képesek meglátni a kapott ajándékok mögött az Ajándékozót! Fájdalmas vakság ez, még nagyobb sötétséget okoz, mint a testi látás hiánya.

Pedig a közvélekedés nagyon sokszor éppen a hitet nevezi vaknak, illetve vakságot okozó fanatizmusnak. Ha valaki hívőnek tartja magát, azt sokszor vádolják szűklátókörűséggel, sőt elvakultsággal. Mintha a hit megfosztaná őt valamiféle tisztánlátástól, józanságtól, mintha éppen a hit betegítené meg az embert! Valójában az igazi hitre ez semmiképpen nem áll. A hit éppen hogy megnyitja az ember belső látását, olyan valóságokra nyitja fel a szemét, amelyeket hit nélkül nem láthatna, nem szemlélhetne. Először is a hívő ember észreveszi az Istent, az Ő segítségét, szeretetét élete eseményeiben. Tudja, kinek köszönheti a jót, amit nem érdemei szerint kap, és hálát is ad érte. Azután a hívő ember túl tud látni akár önmaga, akár a másik ember esetében a jelen állapoton. El tudja fogadni, hogy valakinek megváltozhat az élete a kegyelem hatására. Tudja, hogy Isten őt magát és embertársait is teheti jobbá, teljesebbé, mint ahol most éppen áll. Ezért türelmesebb tud lenni önmagához és más emberekhez a bűnök, botlások ellenére is. Azután a hívő ember képes túllátni a földi élet korlátain: lelki szemei megnyílnak az Örökkévalóság felé. Ezért jobban el tudja fogadni a földi élet hiányosságait, sebeit, a kudarcokat, szenvedéseket, csalódásokat, mint olyan dolgokat, amelyek elmúlnak, amelyek nem gyűrnek maguk alá egyszer s mindenkorra az embert.

Éppen a valóságos és élő hit, vagyis az Istennel való kapcsolat, az Ő akarata iránti nyitottság tudja megvédeni az embert attól a vakságtól is, amit a farizeusok esetében látunk. Ezt lehet fanatizmusnak is nevezni, bár lényege egyáltalán nem az isteni előírások elvakult követése, hanem olyan törvényekhez, szabályokhoz való vaskalapos ragaszkodás, amelyet csupán emberek hoztak, Isten törvényére hivatkozva. Nem véletlenül hányja Jézus a farizeusok szemére, hogy emberi hagyományaik miatt elhanyagolják az Isten törvényeit. Milyen fájdalmas, ahogyan ezek az emberek Isten nyilvánvaló csodája ellenére is mindent megtesznek, hogy ne kelljen azt elismerniük! Előbb a meggyógyult férfi korábbi vakságát vonják kétségbe, majd pedig a tagadhatatlan gyógyítást akarják a sátán művének beállítani.

Meg akarják győzni a férfit, hogy ami vele történt, az inkább rossz, mint jó. Aki visszaadta a szeme világát, az bűnös, a sátán szolgája. A történet végén már észrevehető, hogy a meggyógyított vak szinte haragosan védi a maga igazát, szinte már bosszantja a farizeusok mesterséges vaksága. A fehéret is feketének akarják beállítani, csak hogy ne kelljen átgondolniuk a szombat megtartásához fűzött hibás emberi hagyományukat. A meggyógyult ember az ő egyre gyengébb lábakon álló érvelésükkel szembe szegezi a maga valós tapasztalatát: élete legnagyobb, legörömtelibb élményét, találkozását, amely megszabadította az örök sötétségtől. Nem érti, miért nem osztoznak az ő örömében, miért nem adnak hálát vele együtt az Istentől kapott szabadulásért. Miért nem ismerik fel az Istent az Ő nyilvánvaló csodájában? Ez a belső vakság, a hit hiánya, sőt az ellene való tusakodás még nehezebben gyógyul, mint a testi szemek vaksága. Ehhez ugyanis kell az ember szabad akarata, annak beismerése, hogy eddig rosszul gondolkodtam, helytelenül vélekedtem. Sokakat ma is jellemez ez a tusakodás a nyilvánvaló igazság ellen, Istennek az életükbe való látványos belépése ellen. Gyógyulást csak az élő Istennel való találkozás elfogadása adhat: a valódi hit, melynek lényegéhez tartozik az is, hogy Isten mindig nagyobb nálunk, Őt nem kötik a mi hagyományaink, emberi elképzeléseink és szokásaink.